

Förstudie Plaskdammar

Augusti 2024

Titel:

Förstudie Plaskdammar

Diarienummer:

SMF-2024-00894

Författare:

Uppdragsledare:

Gunilla Gombrii, avdelning Planering och investering

Medverkande:

Tomas Herdesköld, avdelning Utemiljöer och stadsliv

Ulrika Eldkrona, avdelning Utemiljöer och stadsliv

Grafiska kartor:

Norea Hellberg, avdelning Utemiljöer och stadsliv

Stadsmiljöförvaltningen, Göteborgs Stad

Foto:

Omslagsbild: Gunilla Gombrii

Övriga foton: Stadsmiljöförvaltningen om inget annat anges

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges budget för Göteborgs Stad 2024 fick stadsmiljönämnden i uppdrag att ”skyndsamt ta fram förslag på nya plaskdammar i Göteborg. Utredningen ska rangordna förslagen och ta hänsyn till kostnad, genomförbarhet, nytta, närhet till vatten och jämlikhetsrapporten”.

Under decennierna 1930 till 1960 uppfördes minst 14 plaskdammar i Göteborg. Plaskdammarna kom till i en tid där samhället hade stort fokus på barns utveckling genom lek och rörelse och där jämlikhetstanken i samhället var hög.

I takt med större krav på rening av badvattnet och strängare hygienkrav har alla historiska plaskdammar utom Älvsborgsdammen lagts ner.

Vattenvana för små barn är avgörande för deras säkerhet, hälsa, självförtroende, sociala utveckling och nöje. Att lära sig vara bekväm i vatten gynnar att barn senare också lär sig simma, vilket är en livsviktig färdighet.

Göteborg har som mål att vara en jämlik stad. Det är därför viktigt att en eventuell nyanläggning av plaskdammar prioriteras där behovet är som störst ur ett jämlikhetsperspektiv.

Förstudien redovisar områden i Göteborg som har långt till svalkande bad och plaskmöjligheter samt redovisar stadsdelarnas socioekonomiska status. Genom att lägga dessa kartor på varandra har fyra områden med störst behov av nytillskott av plaskdammar utkristalliserats med följande prioriteringsordning:

1. Biskopsgården
2. Hjällbo/norra Kortedala
3. Tynnered
4. Backa

Vid nyanläggning av plaskdammar är det rimligt att sikta på att de ska vara ca 500 kvm stora. Det möjliggör för många barn att samtidigt nyttja dammen under varma sommark dagar. 500 kvm är också en storlek som är lätthanterlig ur både teknisk och driftmässig synvinkel.

Investeringskostnaden för nyanläggning av en 500 kvm stor damm i Göteborg beräknas uppgå till mellan 20 och 30 miljoner kronor.

Beskuret fotografi över lekande barn vid Älvsborgsdammen. Foto: Linn Ryding

Innehåll

Sammanfattning	3
1 Inledning	6
1.1 Uppdragets bakgrund	6
2 Uppdragets ramar och innehåll	7
2.1 Innehåll	7
2.2 Avgränsningar	7
2.3 Definitioner	7
3 Plaskdammarnas historia	8
3.1 Synen på barns lek	8
3.2 Barns dragning till vatten	8
3.3 Vattenvana för små barn	9
3.4 Plaskdammarnas framväxt och idéhistoria	10
3.5 En historisk tillbakablick på Göteborgs plaskdammar	11
3.6 Plaskdammarnas avveckling	22
4 Nulägesanalys	23
4.1 Inventering av plaskdammar, vattenlekplatser och badplatser	23
4.2 Avstånd till bad och vattenlek	26
4.3 Avstånd till bad och vattenlek jämfört med befolkningstäthet	28
4.4 Stadsdelarnas socioekonomiska status	30
4.5 Analys av områden med störst behov av nya av plaskmöjligheter	38
4.6 Potentiell måluppfyllelse i förhållande till stadens styrande dokument	40
5 Ekonomi	41
5.1 Översiktlig kostnadsbild för investering	41
5.2 Översiktlig kostnadsbild för drift	42
5.3 Löpande renoveringskostnader	43
6 Medskick till fortsatt arbete	44
6.1 Placering	44
6.2 Ytor runt damm	44
6.3 Tillgänglighet	45
6.4 Medskick till projektering	45
Karta över primärområden	46

1. Inledning

1.1 Uppdragets bakgrund

I kommunfullmäktiges budget för Göteborgs Stad 2024 fick stadsmiljönämnden i uppdrag att ”skyndsamt ta fram förslag på nya plaskdammar i Göteborg. Utredningen ska rangordna förslagen och ta hänsyn till kostnad, genomförbarhet, nytta, närhet till vatten och jämlikhetsrapporten”.

Förvaltningen kommer att omhänderta uppdraget genom att upprätta föreliggande förstudie och i denna utreda hur utbudet av plaskdammar, vattenlek och andra svalkande rekreationsplatser för barn ser ut i staden. I förstudien kommer typer av anläggningar, kostnadsbild för investering respektive drift samt geografisk fördelning beskrivas.

Förstudien utgår också från KFs budgetskrivningar att göteborgarnas möjlighet att komma nära vattnet ska säkerställas samt att förändringar i gestaltning av det offentliga rummet ska göras varsamt och ta hänsyn till uppskattade platseras kulturhistoriska kvaliteter.

2. Uppdragets ramar och innehåll

2.1 Innehåll

Arbetet förväntas resultera i ett dokument som kan återrapporteras till politiken.

Dokumentet ska innehålla:

- Hur utbudet av plaskdammar, vattenlek och andra svalkande rekreationsplatser för barn ser ut i staden idag.
- En historisk överblick över hur utbudet av plaskdammar och vattenlek sett ut historiskt i Göteborg.
- Inventering av olika typer av anläggningar
- Ekonomi, en översiktlig kostnadsbild för investering och drift
- Förslag på en geografisk fördelning
- Förslag på prioritering

Följande styrande dokument ska fungera som underlag:

- Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018–2026
- Riktlinje för skötseffektiv gestaltning
- Riktlinje för lekplatser

2.2 Avgränsningar

Förstudien omhändertar inte förslag till nya rekreationsmöjligheter i simbassänger eller naturliga vattendrag. En analys kommer dock göras utifrån göteborgarnas avstånd till badmöjligheter och badplatser.

Förstudien omhändertar heller inte regnåtervinning och lekmöjligheterna med dagvatten.

2.3 Definitioner

I den här förstudien är definitionen på en plaskdamm; ”en grund* simbassäng i det offentliga rummet som är avsedd för barns lek och rekreation”.

Definitionen på en vattenlek i denna förstudie är; ”en lekplats med inslag av vatten där vattnet antingen är klorerat eller baseras på användning av färskvatten”.

* Vattendjup 0,2-0,3 m

3. Plaskdammarnas historia

3.1 Synen på barns lek

Leken som kulturyttring kan spåras långt tillbaka i tiden, men lekplatsen som idé är rätt ny. I mitten av 1800-talet spred sig tankar från England till Sverige om behovet av lekplatser och skolträdgårdar för barn som lever i osunda stadsmiljöer. Utomhuslek och frisk luft ansågs ha betydelse för barns hälsa och friska barn betraktades vara avgörande för samhällets framtid. Synen på lek och lekplatsers utformning har ständigt utvecklats och förändrats sen dess.

3.2 Barns dragning till vatten

Barn har i alla tider haft dragning till lek med och i vatten. Det har plaskats och lekt i alltifrån stora vattenpölar som i de små vattenpölar som uppstår på gator och torg efter regn.

Plaskande småbarn. Foto: Sigrid Spåre

Barn som leker i en vattenpöl någonstans i Göteborg 1938. Foto: TT Nyhetsbyrån

Vattnet har en stark dragningskraft på oss människor. Himlens ljus speglar sig i vattnet och skapar blänk och skimmer som gör oss lugna. Vattnets egenskaper gör det möjligt att variera leken närmast i det oändliga. Det går att plaska i, känna på, ösa med hinkar, byttor och vattenkannor. Vattnet går att spruta med, det går att flyta på och simma i. Med vattnets hjälp går det att skapa nya världar i sanden. Vattnet svalkar under heta sommardagar och när vattnet fryser så öppnas nya möjligheter som att åka kana och åka skridskor.

Barn som leker i en vattensamling i Olskroken 1921. Foto: TT Nyhetsbyrån

3.3 Vattenvana för små barn

Vattenvana för små barn är avgörande för deras säkerhet, hälsa, självförtroende, sociala utveckling och nöje. Att lära sig vara bekväm i vatten gynnar att barn senare också lär sig simma, vilket är en livsviktig färdighet som kommer att gynna dem under hela livet.

Vattenvana för små barn är oerhört viktigt av flera anledningar:

Säkerhet: Att vara vattenvan är en viktig aspekt av vattensäkerhet. Det är avgörande att barn tidigt lär sig vattenfärdigheter.

Fysisk aktivitet: Simning är en utmärkt form av motion som stärker både kroppen och kardiovaskulära systemet. Att uppmuntra barn att bli vattenvana främjar en hälsosam livsstil och bidrar till deras fysiska utveckling.

Självförtroende: Att behärska vattenfärdigheter ger barn självförtroende och tilltro till sina egna förmågor. Genom att övervinna rädslan för vattnet lär de sig att tro på sig själva och sina förmågor.

Sociala fördelar: Att delta i leken i vattnet ger barn möjlighet att interagera med andra barn och utveckla sociala färdigheter.

Nöje och rekreation: Att vara vattenvan öppnar upp möjligheter för barn att njuta av vattenrelaterade aktiviteter som simning och bad.

I Stockholm har de erfarenheten att många förskolor föredrar att använda plaskdammar eftersom de är säkrare än sjöar. Många förskolor har svårt att ta sig till naturliga bad. Plaskdamarna blir därför viktiga mötesplatser för bad och lek under varma sommardagar.

3.4 Plaskdammarnas framväxt och idéhistoria

Först under 1800-talets mitt anlades offentliga parker i någon större omfattning i Sveriges städer. I samband med landets industrialisering flyttade mängder av människor in till städerna. Trångboddheten var enorm och fattigdomen, ohälsan och superiet mycket omfattande. Parken började ses som en möjlighet att förbättra stadsmiljön, samtidigt som den hade en positiv inverkan på moralen. Om arbetaren kunde tillbringa dagen i parken skulle det motverka krogbesök och spel. Med 1874 års byggnadsstadga rekommenderades städerna att verka för att parker och trädplanterade gator anlades i största möjliga utsträckning.

Dessa nya tankar sammanföll med att många av våra städers försvarsanläggningar under 1800-talet bedömdes vara omoderna. Försvarsvallar revs och i dess ställe tillskapades många av våra städers trädkantade promenader och parker. I Göteborg skapades bland annat Nya Allén, Trädgårdsföreningen och Kungsparken under årtiondena 1820-1860.

Parkerna var till en början representativa och prydliga miljöer som man skulle promenera i och betrakta. Först mot slutet av 1800-talet började parkerna få en klarare koppling mellan funktion, utseende och utformning. Det planerades för aktiva parker där lek och idrott skulle få ta plats.

Plaskdammar började uppföras under tidigt 1900-tal i Sverige. Begreppet plaskdamm förekom i svensk dagspress redan 1912 enligt en sökning i Kungliga bibliotekets sökmotor Svenska Dagstidningar.

Under det framväxande folkhemmet fanns ett övergripande mål att skapa ett samhälle som var sunt, hälsosamt och ekonomiskt jämställt. Enorma satsningar gjordes för att bygga bort trångboddheten. Bostadsbyggandet tog fart, allmännyttan som skulle förse befolkningen med bra, sunda bostäder till en rimlig kostnad växte. Som ett led i att bygga det goda och hälsosamma samhället var det också viktigt att förse befolkningen med parker och grönområden där man kunde idka friluftsliv. I parkerna byggdes lekplatser ut i stor omfattning.

Under 1930-50-talen tillskapades många plaskdammar runt om i vårt land, ofta förlagda till befintliga eller nyanlagda parker. En viktig tanke med tillskapandet av plaskdammarna var, förutom de folkhälso- befrämjande tankarna, att de skulle erbjuda lek- och badmöjligheter för alla oavsett socioekonomisk situation och att de skulle anläggas i en miljö som var både lockande och trivsamt för både barn och vuxna att vistas vid.

Direktor L. har, som sagt, varit ute på folkparksstudier. Hans fordringar på en modern folk- eller stadspark gå i den amerikanska riktningen. En sådan park skall icke vara som våra små prydnadsparker, där människorna gå i sakta mak och huvudsakligen beskåda varandra, utan där de få röra sig fritt och tumla om efter hjärtans lust, få slå sig ned efter behag i gröngräset, ävenledes där njuta egna, medhavda förfriskningar. De skola förse med alla upptänkbara nöjsamma och nyttiga inrättningar, som verka till dragande, framför allt lek- och idrottsplatser av alla slag, bad, plaskdamm för småttingar m. m. I Norden har man ännu ej fått riktig syn härpå, och dock behövdes dessa parker här mera än annorstädes. Visserligen har Köpenhamn sin Dyrehaven och Frederiksbergs Have, vilken senare har vissa ansatser, likaså den nyanlagda Fælledparken på Österbro, ännu icke fullt färdig, med större lekplaner, idrottsanläggningar och hus för tennis, fotboll samt plaskdamm för barnen. För Göteborgs Slottsskog, visserligen bland de härligaste parker man kan få se, hade hr L. ej nog lovord, men han fann den ingalunda behörigt utnyttjad, och likaså den vackra Trädgårdsföreningen. Kristiania erbjöd det rena intet. Kristianias och Stockholms struktur och kulturella fysiologi förliknades bäst med natt och dag.

Urklipp ur Aftonbladet 6 augusti 1912 där skribenten beskriver behovet av den nya sorts parker där människorna kan vara aktiva

3.5 En historisk tillbakablick över Göteborgs plaskdammar

Göteborg har tidigare haft ett flertal plaskdammar som anlagts för barns lek och rekreation. I genomgång av arkivmaterial har 14 plaskdammar identifierats.

Även andra dammar har det plaskats och lekts i, även om de inte var anlagda enkom för barns lek.

Dammen vid Landala Egna hem lektes det i även om den inte var anlagd som en regelrätt plaskdamm. Foto: Göteborgs stadsmuseum

I protokollet för stadsfullmäktige går att utläsa att det fördes en livlig debatt kring iordningsställande av fler plaskdammar i Göteborg. I exemplet nedan argumenterade motionären för att staden skulle iordningställa en säker och hygienisk damm som ersättning till den naturliga damm som fanns på platsen till glädje för barnen och deras föräldrar.

Det är oklart vilken plaskdamm som anlades först i Göteborg, men Älvsborgsdammen samt plaskdammen vid Slottsskogens parklek torde vara ett par av de första som anlades.

Motionen.

Till Stadsfullmäktige i Göteborg.

I Masthuggets höjdområde söder om Bergvalls trappor i Slottsskogen, begränsat av fastigheterna för barnrika familjer, s. k. solgårdar i väster och H. S. B:s fastighet Betel i öster, finns ett ännu oordnat område, som stadsfullmäktige beslutat iordningställa till lekplats för de barn, som bebo denna stadsdel.

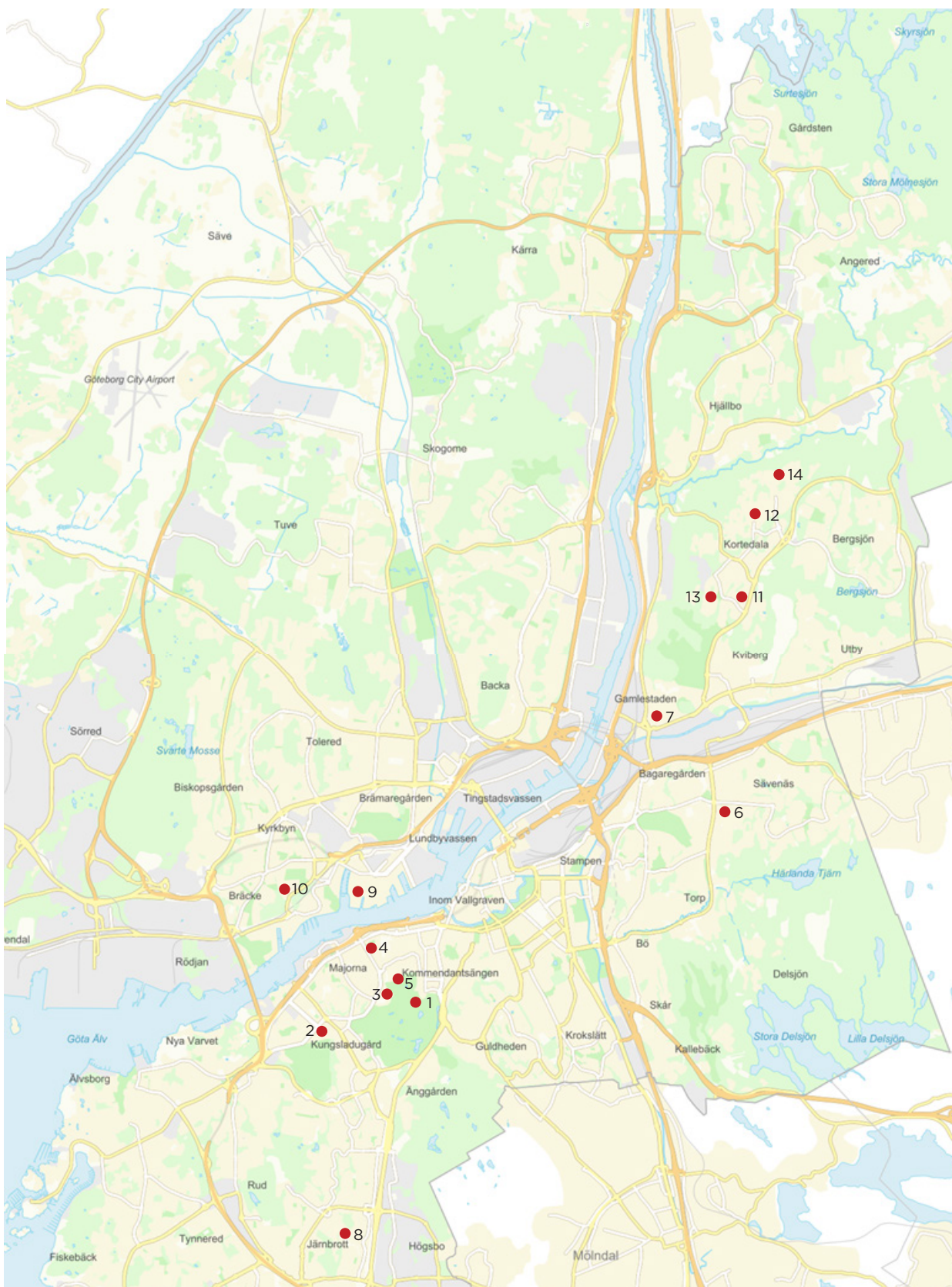
Föräldrarna i dessa fastigheter emotse med tacksamhet att barnen skola få ordnad lekplats. I detta sammanhang anses det vara lämpligt iordningställa den i området befintliga dammen till en ordentlig plaskdamm. Dammen sådan den nu är kan icke anses vara tillfredsställande vare sig ur hygienisk eller risk-synpunkt, då den genom att vattnet är stillastående, i synnerhet sommartid framkallar en olidlig stank. På grund av dammens naturliga läge kan icke barnen i denna stadsdel avhållas från den glädje ur leksynpunkt som dammen utgör.

I stadsdelsföreningen Stigbergets styrelse har denna fråga diskuterats varvid man uppdragit åt undertecknad att framföra nämnda synpunkter. Jag hemställer därför

att stadsfullmäktige må besluta, att den ovannämnda dammen i samband med tidigare beslut om iordningställande av området till lekplats, må istandsättas till en tidsenlig och hygienisk plaskdamm.

Göteborg den 4 maj 1944.

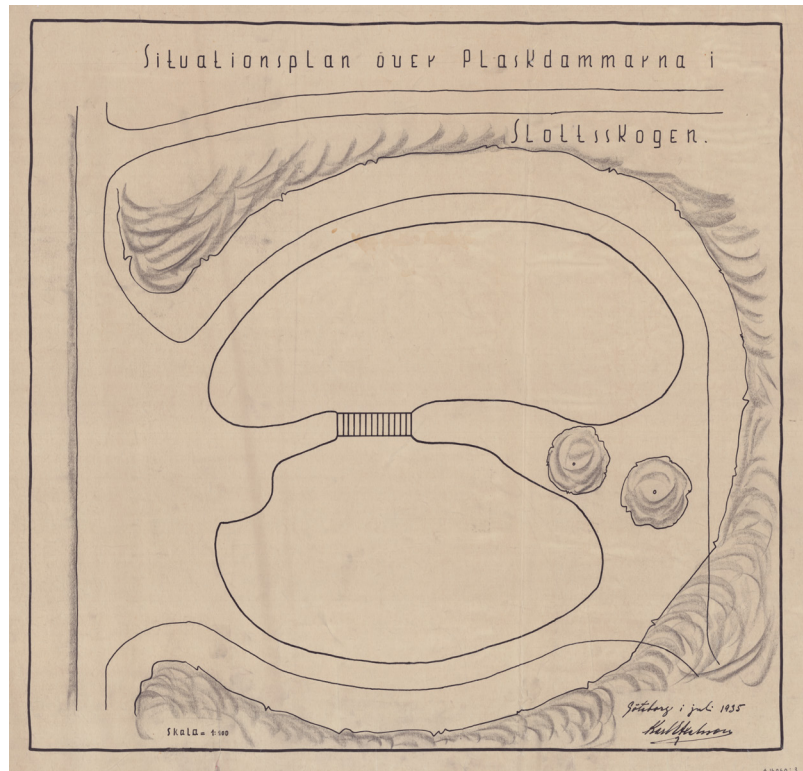
ANNA JÖNSSON.

Karta över Göteborgs historiska plaskdammars placering i staden. Numreringen på kartan hänvisar till nummer satta inom parentes vid beskrivning av respektive plaskdamm på följande sidor.

Slottsskogen

Vid Slottsskogens parklek (1), nuvarande Plikta, uppfördes en plaskdamm troligen på mitten av 1930-talet. Den ca 175 kvm stora dammen var oregelbundet formad och delades i två delar av en gångstig och en bro.

Skiss över plaskdammarna i Slottsskogen från 1935. Dammarna låg vid nuvarande Plikta. Källa: Regionarkivet för Västra Götalandsregionen

Plaskdammen vid Slottsskogens parklek anlades troligen på mitten av 1930-talet. Bilden är tagen 1937. Foto: TT Nyhetsbyrå

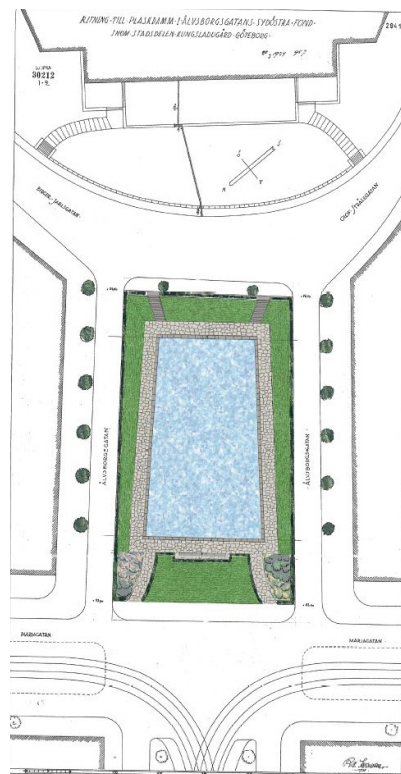
Kungsladugård, Älvsborgsdammen

I stadsdelen Kungsladugård anlades en av Göteborgs tidigaste plaskdammar, Älvsborgsdammen, numera kallad Plaskis i folkmun (2).

Älvsborgsdammen ligger inom en stadsplan från 1916 som dåvarande stadsingenjör Albert Lilienberg var ansvarig för. Älvsborgsgatan är stadsdelens huvudaxel. Lång och rak, i mitten träd- och gräsplanterad, kantad av landshövdingehus med livfulla fasader och butiker längs flera sträckor. Gatan avslutas med ett medvetet pampigt fondmotiv; Kungsladugårdsskolan med Älvsborgsdammens vattenspiegel och planteringar framför.

Ritningarna till Älvsborgsdammen är daterade 1934 och bekostades med medel ur Charles Fredrik Lindbergs donationsfond. Bygget startade sannolikt nästan direkt och redan på hösten 1934 lämnades den färdiga dammen över till Göteborgs Vattenledningsverk. Tanken var att dammen alltid var fylld, med en högre vattenyta på sommaren och en lägre på vintern. På vintern frös den till skridskobana när vädret tillät. "Vintervattenyta" skulle gälla från 1 november, "sommervattenyta" från 1 maj.

Den ca 1000 kvm stora dammen är den enda återstående historiska plaskdammen i Göteborg. För närvarande pågår planering för renovering av dammen och tillhörande parkområde.

Arkitektritning från 1934 som visar anläggningens ursprungliga utformning.

Älvsborgsdammen 1945. Foto ur Göteborgs stadsmuseums samlingar

Badande barn och vakande föräldrar invigningsåret 1935. Beskuret foto ur Hjörnearkivet, Göteborgs stadsmuseum

Skridskoåkning på dammen år 1938. Beskuret foto ur Hjörnearkivet, Göteborgs stadsmuseum

Majorna

I stadsdelen Majorna har det funnits två plaskdammar.

Den ena låg på **Tummelplatsen** (3) nära Majvallen. Det var en liten cirkelformad damm, ca 70 kvm stor.

Den andra dammen låg i **Söderlingska trädgården** (4) nära Djurgårdsgatan. Det var också en ganska liten cirkelformad damm, ca 110 kvm stor.

Idag har dammen i Söderlingska trädgården ersatts av en gungställning, den gamla dammkanten finns kvar

Foto över Söderlingska trädgården där dammen är vackert placerad mellan träden. Foto ur Göteborgs stadsmuseums samlingar

Masthugget

I stadsdelen Masthugget har det funnits en plaskdamm (5). Den byggdes på 1940-talet på Masthuggets höjdområde gränsande till Slottsskogens norra del. Plaskdammen anlades på samma plats där det tidigare fanns en gammal lerdamm som flitigt användes av barnen, men som ansågs både ohälsosam och farlig att plaska i och leka vid. Dammen var en mjukt rundad äggformad damm, ca 180 kvm stor.

Lek med segelbåt i dammen. Källa: Facebookgruppen Det Gamla Göteborg

Plaskdammen på Masthugget vid Bergwalls trappor. Källa: Facebookgruppen Det Gamla Göteborg

Kålltorp

I stadsdelen Kålltorp fanns en plaskdamm vid parken intill Björcksgatan (6). Plaskdammen var en relativt liten cirkelformad plaskdamm, ca 80 kvm stor.

Idag finns själva dammfundamentet kvar, men vattnet har ersatts med en flock flamingosar som kan spruta vatten.

Anläggningen är inte längre en plaskdamm men har en vattenlek i form av flamingos. Dessa installerades 2005 och är ett konstverk av Per Agelii.

Plaskdammen vid Björcksgatans lekplats 1938. Fotograf okänd. Källa: Facebookgruppen Det Gamla Göteborg

Gamlestaden

I stadsdelen Gamlestaden har det funnits en plaskdamm som låg på Gamlestadstorget (7). Plaskdammen var en relativt liten cirkelformad damm, ca 70 kvm stor.

Plaskdammen försvann troligen i samband med de stora infrastruktursatsningarna för bilens framkomst någon gång runt decennieskiftet 1960/1970, då för övrigt hela parken försvann.

Vykort över Gamlestadstorget. Plaskdammen låg i parkens norra del. Dammen anas på fotot där alla människor flockas runt dammen. Fotograf okänd. Källa: Facebookgruppen Det Gamla Göteborg

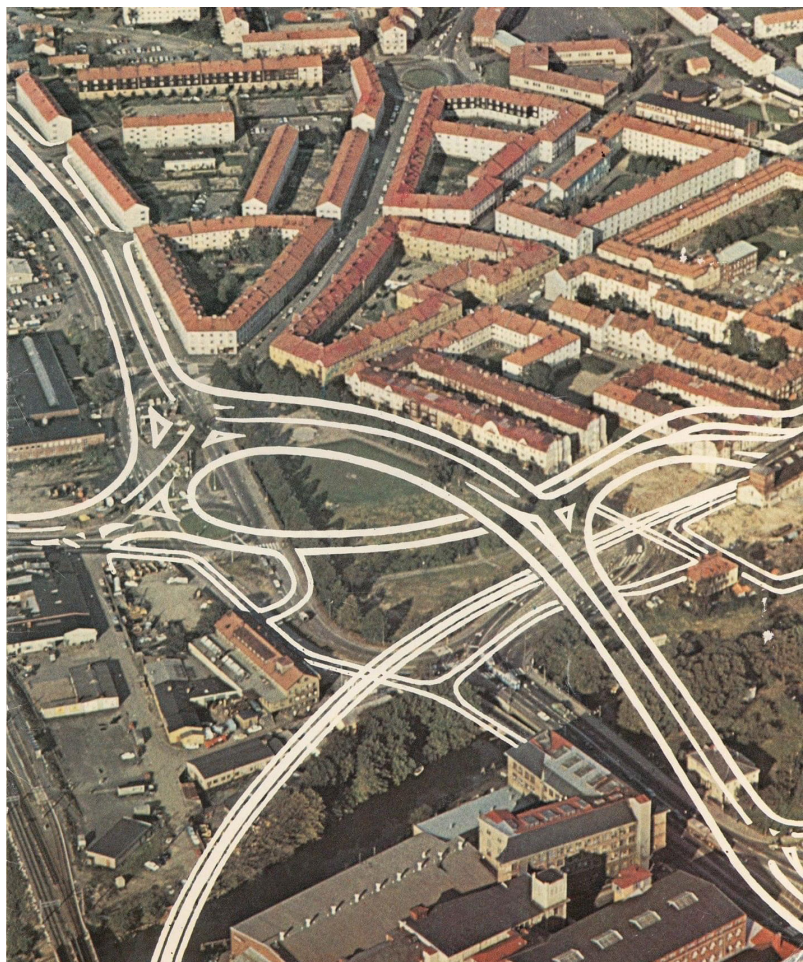

Bild som illustrerar omvandlingen av Gamlestadstorget i samband med tillkomsten av de stora motortrafiklederna. Den cirkelformade dammen skyntas längst upp i parken. Källa: Facebookgruppen Det Gamla Göteborg

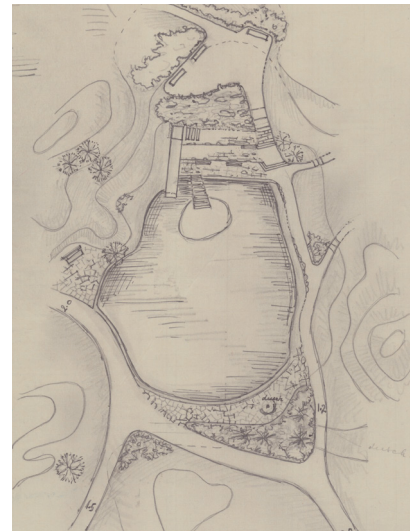
Järnbrott

I stadsdelen Järnbrott fanns en plaskdamm i Rundradioparken (8). Den ca 380 kvm stora dammen var mjukt oregelbundet formad och var skickligt infogad intill en slät och vackert rundad klippformation på platsen. Nivåskillnaderna togs upp av kalkstensmurar och runt dammen låg en markbeläggning av oregelbundna kalkstenshällar.

Idag är vattnet i dammen sedan länge borta. Dammbotten har asfalterats och kompletterats med en duschanläggning och ett par lekskulpturer.

Idag är plaskdammen asfalterad och vattnet har ersatts av en duschanläggning.

Skisser på plaskdammen i Järnbrott från 1954. Källa: Regionarkivet

Plaskdammen i Rundradioparken troligen 1950-tal. Källa: Facebookgruppen Det Gamla Göteborg

Lindholmen

På Lindholmen fanns en plaskdamm vid Lindholmstorget (9). Dammen var relativt liten och cirkelformad, ca 75 kvm stor.

Idag utgör kanten på den gamla dammen kanten på en konstgräsyta som inhyser en klätterställning.

Plaskande glada barn i plaskdammen vid Lindholmstorget 1940.
Foto: TT Nyhetsbyrå

Idag är dammen igenlagd och har omvandlats till en konstgräsyta.
Källa: Google Streetview

Sannegården

I stadsdelen Sannegården vid korsningen Danagata/Pilegårdsgatan fanns också en mindre cirkelformad plaskdamm, ca 75 kvm stor (10). Idag finns inga synliga rester av dammen kvar, men ännu en bit in på 2000-talet gick det att skymta den cirkelformade plaskdammsresten på flygfotografierna.

Ortofoto från 2003 där plaskdammens konstruktion fortfarande tecknar sig som en cirkel.

Kortedala

Kortedala byggdes ut under 1950-talet när idealen från folkhemmets stadsbyggnadstankar och arkitektur stod på topp. I stadsdelen uppfördes inte mindre än fyra plaskdammar. Tyvärr har det varit svårt att hitta fotografier på alla dammarna.

Dammen vid **Månadsparken** (11) var en ganska stor äggformad damm, ca 500 kvm stor. Idag har dammen ersatts av en vattenlekplats på samma plats, se fotografi under kapitel 4.1.

Flygfoto över Månadsparken, troligen 1970-tal. Den stora plaskdammen skymtar i bildens mitt.

Dammen vid **Adventsvägen/Adventsparken** (12) var en mindre damm med mjukt böjformad rundning, ca 190 kvm stor. Idag är ytan där dammen låg omvandlad till en gräsyta.

Överst: Ortofoto från 1970 där Adventsvägens böjformade plaskdamm tydligt syns. Underst: Nytaget ortofoto där plaskdammens form fortfarande tydligt tecknar sig.

Plaskdammen vid Gregorianska gatan ligger idag öde och tom

Barn som leker vid plaskdammen vid Gregorianska gatan 1960. Foto Bert Claeson publicerat i skriften *Lyktan - Att väcka ett kulturminne*, Göteborgs stadsmuseum

Dammen vid **Januarigatan** låg i Aprilparken (14). Det var en relativt stor oval damm, ca 260 kvm stor. Idag är dammen fylld med växtjord och gräsbesådd, dammbotten har slagits sönder för att säkerställa dränering av växtbädden.

Nytaget ortofoto där konturerna av Aprilparkens ovala plaskdamm tydligt tecknar sig mot omkringliggande marktytor.

3.6 Plaskdammarnas avveckling

I takt med större krav på rening av badvattnet och strängare hygienkrav har alla historiska plaskdammar i Göteborg utom en lagts ner. På några platser kan man fortsatt se spåren av de gamla plaskdammarna, men den magiska kraften som vattnet utgör är sedan länge borta.

1972 fanns fortfarande följande 11 plaskdammar kvar och i bruk:

- Dammen i Rundradioparken i Järnbrott
- Älvsborgsdammen i Kungsladugård
- Kortedala: Dammarna vid Månadsparken, Adventsvägen, Gregorianska gatan och Januarigatan
- Majorna: Dammarna vid Söderlingska trädgården och Tummelplatsen
- Dammen vid Lindholmstorget
- Dammen vid Bergwalls trappor i Masthugget
- Dammen i Sannegården vid Pilegårdsgatan/Danaplan

Idag är Älvsborgsdammen den enda plaskdammen i Göteborg som är kvar i sin ursprungliga utformning och funktion, vilket har ett stort kulturhistoriskt värde. Som tidigare har beskrivits finns här och var rester av dammkonstruktionerna. Exempelvis används dammkanten i Söderlingska trädgården och Lindholmstorget som kant runt ytor för gung- och klätterställning. I Månadsparken har plaskdammen ersatts av en större vattenlek. Ytterligare andra dammar har fått någon form av mindre vattenattraktion, såsom i Rundradioparkens forna plaskdamm och dammen vid Björcksgatan.

I Stockholm har man valt att hantera frågan om plaskdammarnas behov av renovering och uppdaterade reningsanläggningar på ett annat sätt. Där har man fortfarande kvar sina plaskdammar och i dagsläget finns det 56 stycken driftsatta plaskdammar runt om i staden.

4 Nulägesanalys

4.1 Inventering av plaskdammar, vattenlekplatser och naturliga badplatser

Plaskdammar

I dagsläget har Göteborg två stycken plaskdammar i drift. Det är **Älvsborgsdammens plaskdamm** som byggdes på tidigt 1930-tal. Dammen är ca 1000 kvm stor.

Älvsborgsdammen i Kungsladugård. Foto: Peter Svensson, Göteborgs stad

Badfontänen vid **Odinsplatsen** kategoriseras inte som en regelrätt plaskdamm, men den är fullt möjlig att plaska och bada i. Badfontänen byggdes i samband med att Odinsplatsen genomgick en större ombyggnad 2015. Dammanläggningen på Odinsplatsen är ca 240 kvm stor.

Badfontänen vid Odinsplatsen. Foto: Stadsmiljöförvaltningen

Vattenlekplatser

Utöver de två plaskdammarna har Göteborg även två större vattenlekplatser. Det är **Månadsparken** i Kortedala med bland annat en vattensprutande drake, vattenslussar och fantasifulla duschar. Vattnet i systemet är av färskvattenkvalitet. Ytan för vattenleken är ca 240 kvm stor.

Den andra vattenlekplatsen är **Angeredsparken** där barn kan springa mellan och under vattenstrålar och fantasifulla duschar. Angeredsparkens vatten är klorerat. Ytan för vattenleken är ca 770 kvm stor.

Vattenlekplatsen i Månadsparken Foto: Göteborgs stad

Vattenlekplatsen i Angeredsparken Foto: Fredrik Alexandersson publicerat i Smarta kartan, Göteborgs stad

Kommunala bad med naturligt vatten

I Göteborg finns ett 25-tal kommunala badplatser i hav och i sjöar. Badplatserna fördelar sig dels som ett pärlband längs kusten, dels fördelat på fem sjöar i kommunens östra stadsdelar. Flertalet av stadsdelarna på centrala Hisingen och i centrum har långt till kommunala bad.

Jubileumsbadet i Frihamnen är inte specifikt byggt för småbarn och kategoriseras därför in under denna rubrik. Det är ett kommunalt bad som är öppet för alla och är fritt att besöka utan avgift. Jubileumsbadet ingick som ett delprojekt inom Jubileumsparken. Kostnaden för byggnation av själva badet uppskattas till 75 mkr.

Kommunala badplatser i Göteborg Inklusive plaskdammar, utomhusbassänger och vattenlek

2024-04-29
Stadsmiljöförvaltningen

Karta över Göteborgs kommunala badplatser, inklusive det avgiftsfria Jubileumsbadet, samt stadens plaskdammar och vattenlekplatser

4.2 Avstånd till bad och vattenlek

Det finns idag ingen riktlinje för hur långt det är rimligt att ta sig till en badplats, en plaskdamm eller en annan svalkande badanläggning. Som jämförelse kan nämnas att Riktlinjen för lekplatser anger att en områdeslekplats bör finnas inom 500 meters promenad från bostaden, en större stadsdelslekplats bör finnas inom 1 km från bostad. För den tredje kategorin lekplatser, utflyktslekplatser, finns inget angivet avstånd från bostad. Däremot anges att de ska placeras väl spridda över hela staden och de ska vara lättillgängliga genom närhet till god kollektivtrafik och lätta att hitta till och från via trygga och tillgängliga gångvägar.

Med utgångspunkt från avstånd till lekplatser är det kanske rimligt att avståndet till svalkande badplatser landar någonstans mittemellan kategorin stadsdelslekplats och utflyktslekplats.

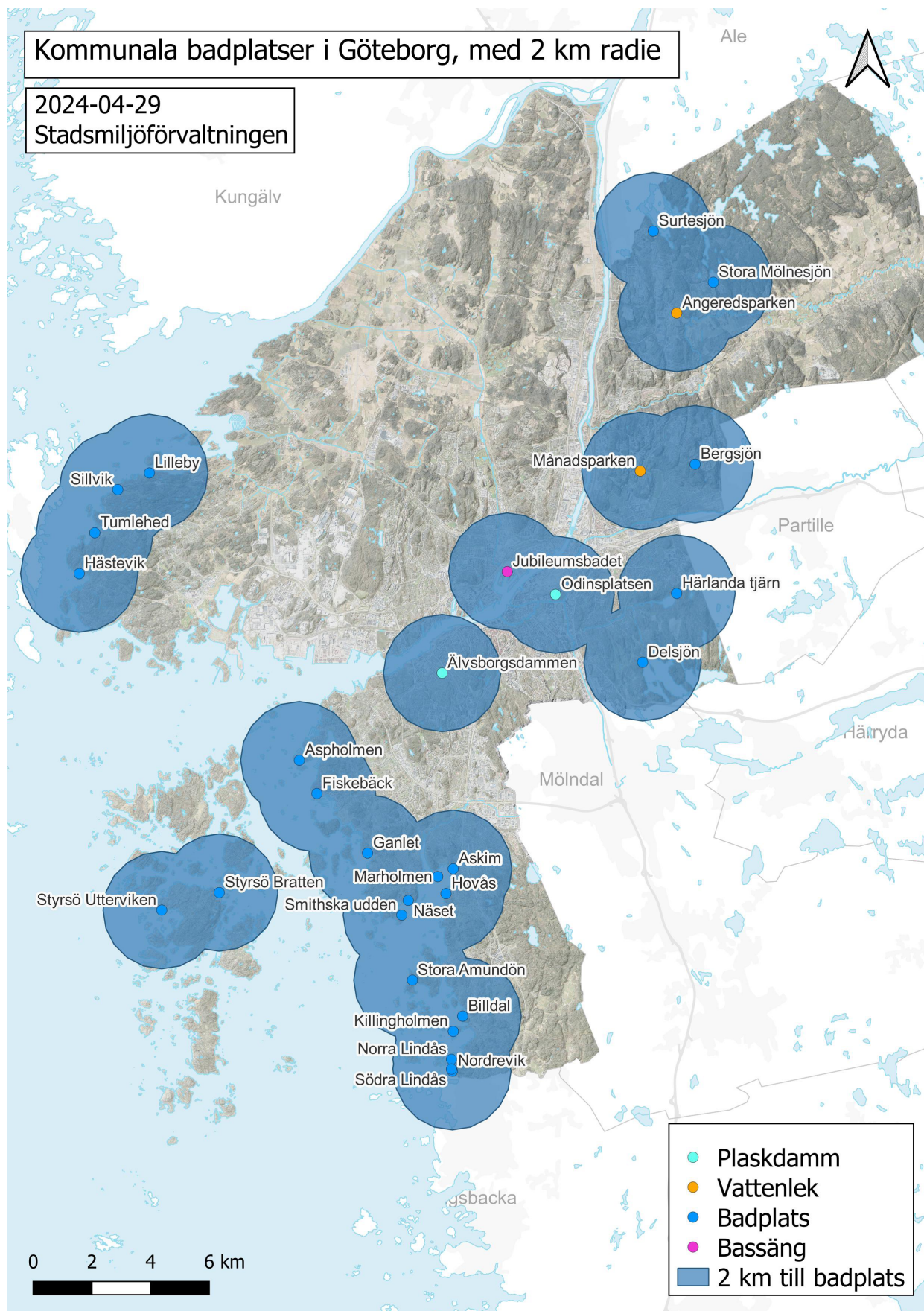
I kartan på nästa sida har de kommunala badplatserna markerats med en cirkel med 2 km radie. Alla områden som ligger utanför de blåskrafferade ytorna har alltså mer än 2 km till närmsta bad. Hänsyn har inte tagits till byggda och naturliga barriärer.

Söder om älven utgör Tynnered, Frölunda, Järnbrott, Johanneberg områden som har långt till kommunala bad, likaså har stora delar av centrala Hisingen samt norra Kortedala och Hjällbo långt till svalkande badplatser.

Kommunala badplatser i Göteborg, med 2 km radie

2024-04-29

Stadsmiljöförvaltningen

Kommunala badplatser med 2 kilometers radie. Källa: Statistik och Analys, Stadsledningskontoret Göteborg

4.3 Avstånd till bad och vattenlek jämfört med befolkningstäthet

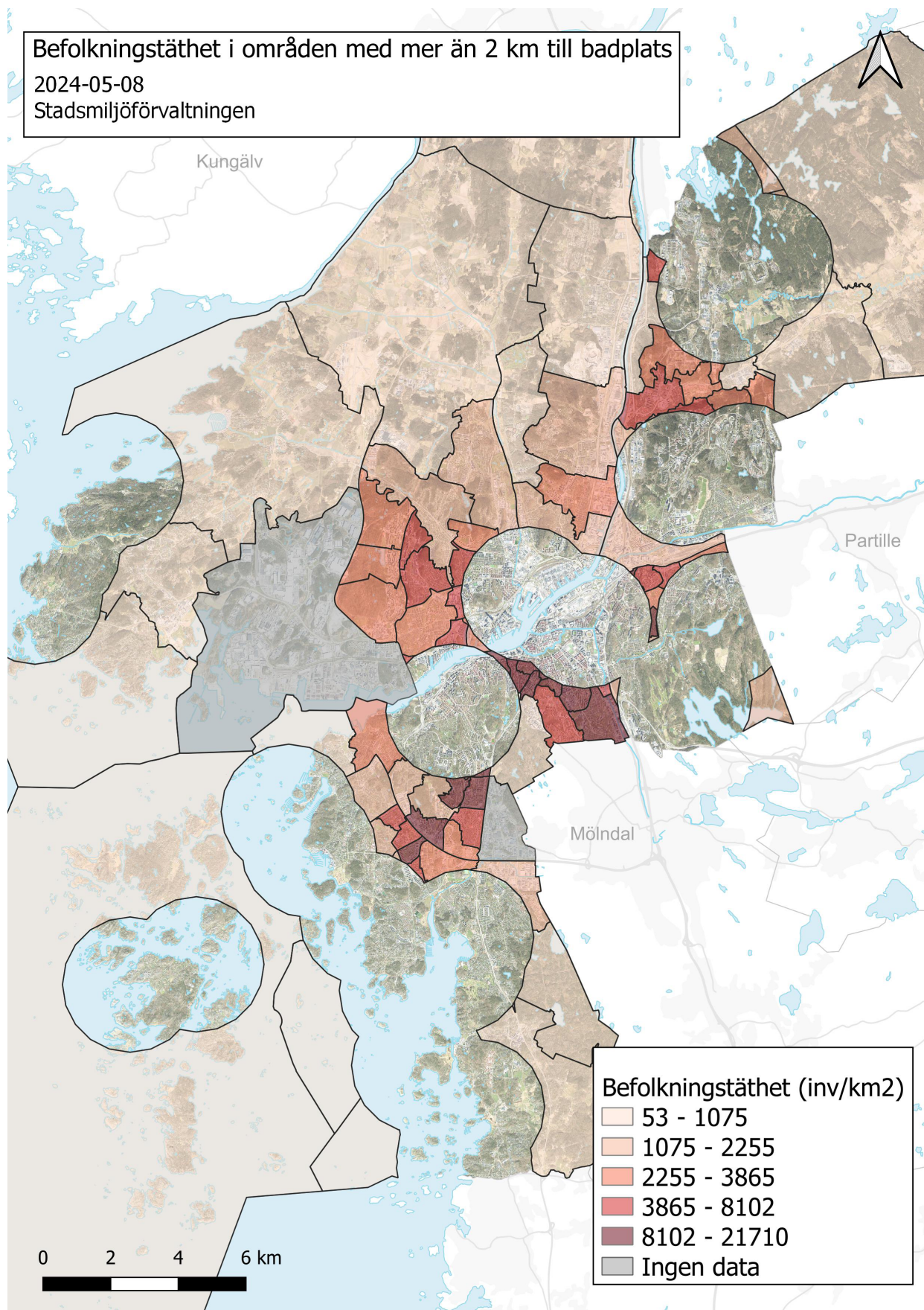
På kartan på nästa sida har primärområdena kategoriserats i hur tätbefolkade de är. I en process där man ska utse platser som ska prioriteras för tillskapande av nya plaskdammar och/eller vattenlekplatser är det förstås lämpligt att väga in hur tätbefolkad stadsdelen är. En plaskdamm inom ett tätbefolkat område bestående av flerbostadshus servar givetvis en långt större befolkning än en plaskdamm som är förlagd i ett större småhusområde.

Längst bak i dokumentet redovisas en karta där primärområdena är numrerade samt en lista på primärområdenas namn.

Befolkningstäthet i områden med mer än 2 km till badplats

2024-05-08

Stadsmiljöförvaltningen

Områden med mer än 2 kilometer till närmsta kommunala badplats/plaskdamm/vattenlekplats inklusive befolkningstäthet.
Källa: Statistik och Analys, Stadsledningskontoret Göteborg

4.4 Översikt över stadsdelarnas socioekonomiska status

I Program för en jämlik stad slås fast att ”målet med Göteborgs Stads jämlikhetsarbete är att Göteborg ska vara en jämlik stad.

Fyra målområden lyfts fram:

- Skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor
- Skapa förutsättningar för arbete
- Skapa hållbara och jämlika livsmiljöer
- Skapa förutsättningar för delaktighet, inflytande och tillit

Att tillskapa fler plaskdammar och/eller vattenlekplatser skulle tydligt påverka två av målområdena i positiv riktning, nämligen *'Skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor'* samt *'Skapa hållbara och jämlika livsmiljöer'*.

Den socioekonomiska statusen i olika stadsdelar bör därför tas i beaktande när man tittar på var det är mest lämpligt att förlägga nya svalkande plaskanläggningar. Ju sämre socioekonomisk status desto mer ”jämlikhetsnytta” tillskapas vid nyanläggande av vattenlekplatser och plaskdammar.

För att skapa en bild av primärområdenas socioekonomiska status har vi i denna förstudie vägt samman tre faktorer; medelinkomst, arbetslöshet samt ohälsotal.

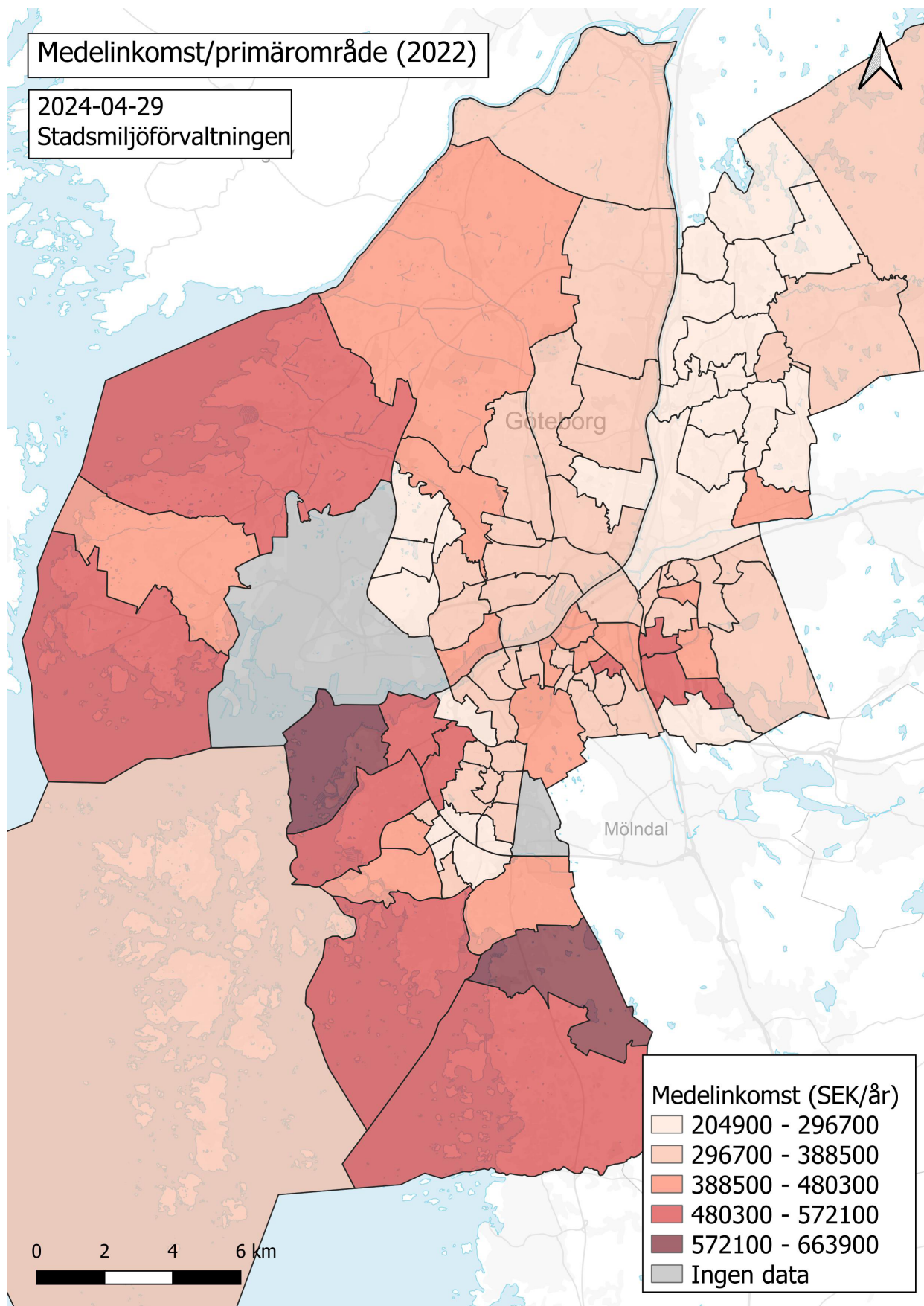
Medelinkomst

På kartan på nästa sida redovisas primärområdenas medelinkomst. Tre områden med lägst medelinkomst sticker ut. Det är stadsdelarna kring Tynnered, Biskopsgården samt stadsdelarna i nordost, Kviberg, Kortedala, Bergsjön, Hjällbo och Angered. Även Sanna (Sandarna) Backa och Kallebäck har låg medelinkomst.

Medelinkomst/primärområde (2022)

2024-04-29

Stadsmiljöförvaltningen

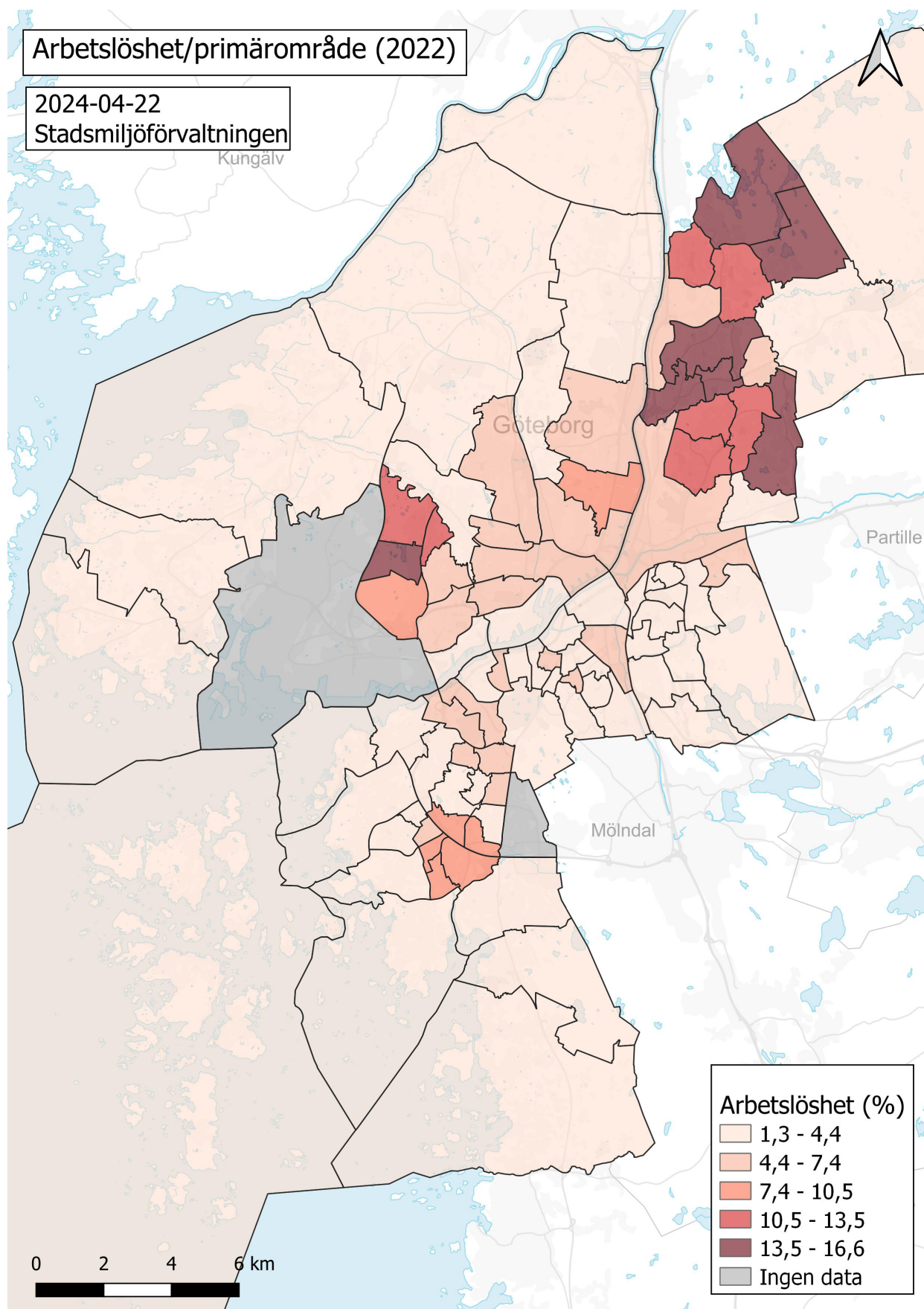

Medelinkomst per primärområde. Den lägsta medelinkomsten återfinns i Tynnered, Biskopsgården och i stadsdelarna i nordost. Källa: Statistik och Analys, Stadsledningskontoret Göteborg

Arbetslöshet

På kartan på nästa sida redovisas primärområdenas arbetslöshet i procent.

Biskopsgården samt stadsdelarna i nordost har den högsta arbetslösheten. Tynnered och Backa har också relativt hög arbetslöshet.

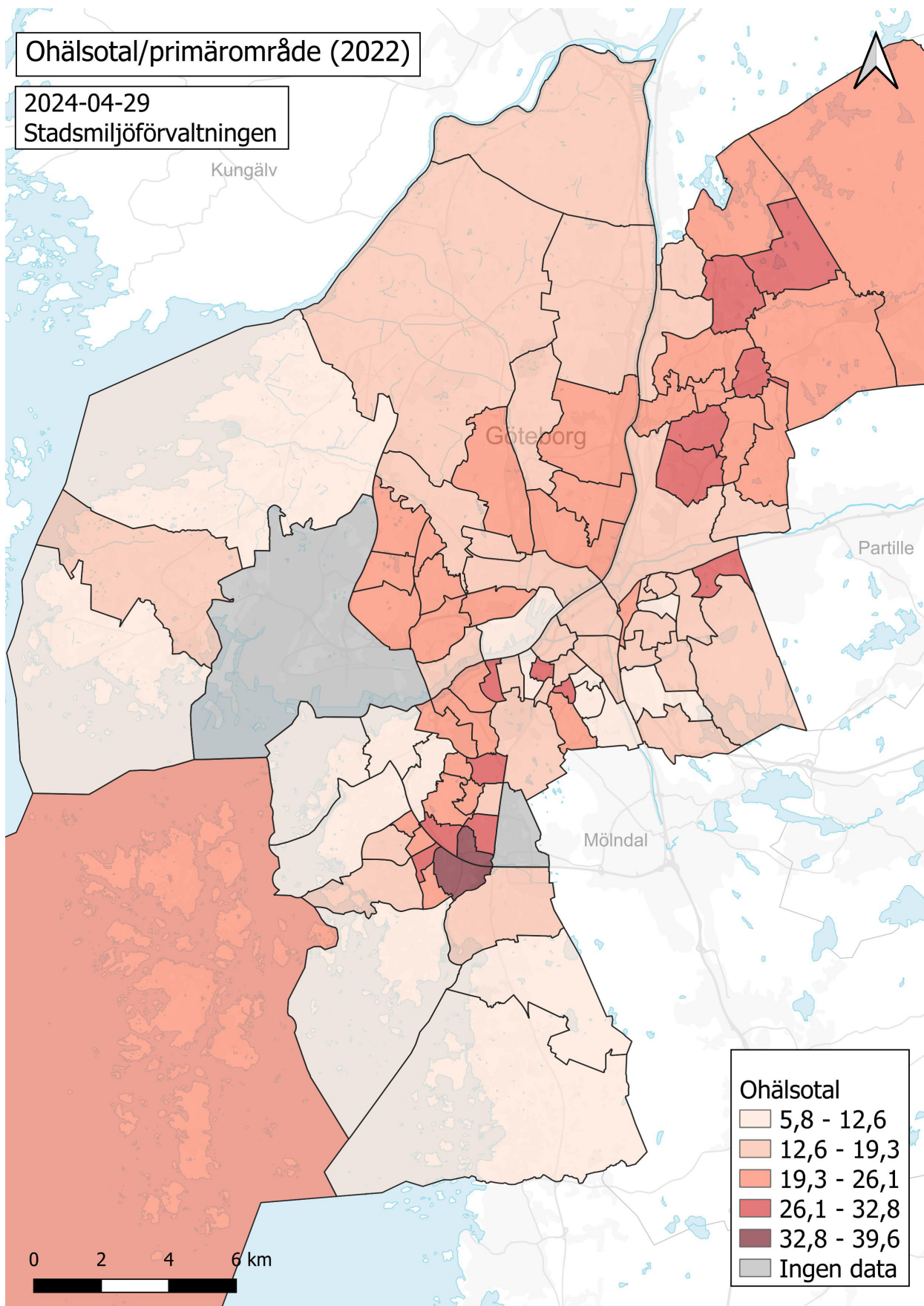
Arbetslöshet per primärområde. Den högsta arbetslösheten återfinns i Tynnered, Biskopsgården och i stadsdelarna i nordost. Källa: Statistik och Analys, Stadsledningskontoret Göteborg

Ohälsotal

På kartan på nästa sida redovisas primärområdenas ohälsotal angett i ersatta dagar per person och år (2022).

Ohälsotalen fördelar sig något mer fragmenterat jämfört med arbetslöshet och medelinkomst. Fortfarande sticker Tynnered och delar av områdena i nordost ut med störst ohälsotal, men även några primärområden i centrala staden sticker ut med höga ohälsotal.

Även stora delar av centrala Hisingen samt öarna i Södra skärgården har förhållandevis höga ohälsotal.

Ohälsotal per primärområde. Den högsta ohälsotalen finns i primärområdena runt Tynnered samt i stadsdelarna i nordost. Ohälsotal = ersatta dagar per person och år (2022).

Källa: Statistik och Analys, Stadsledningskontoret Göteborg

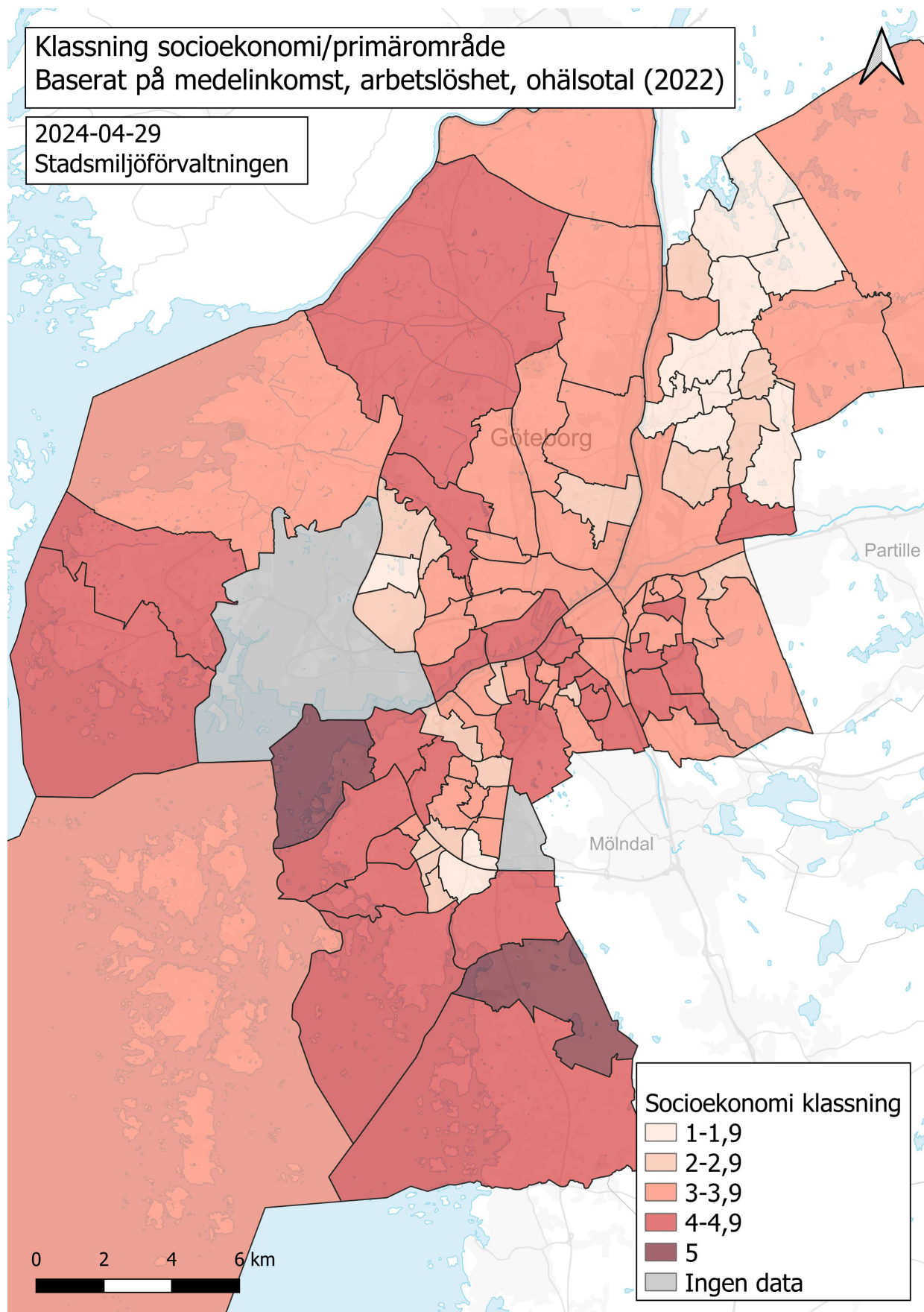
Socioekonomisk klassning

På kartan på nästa sida redovisas en sammanvägning av de tre kategorierna medelinkomst, arbetslöshet samt ohälsotal. Kartan redovisar en sammanvägd socioekonomisk klassning.

De ljusaste områdena, de med lägst socioekonomisk status, koncentrerar sig till områdena runt Tynnered, Biskopsgården samt stadsdelarna i nordost. Även Backa sticker ut med att ha relativt låg socioekonomisk klassning.

Klassning socioekonomi/primärområde
Baserat på medelinkomst, arbetslöshet, ohälsotal (2022)

2024-04-29
Stadsmiljöförvaltningen

Sammanvägd socioekonomisk status per primärområde. De ljusaste områdena, de med lägst socioekonomisk status, koncentrerar sig till områdena runt Tynnered, Biskopsgården samt stadsdelarna i nordost. Källa: Statistik och Analys, Stadsledningskontoret Göteborg

4.5 Analys av områden med störst behov av plaskmöjligheter

I den sammanvägda kartan med mer än 2 km till kommunal badplats och stadsområdenas socioekonomisk klassning sticker tre, fyra områden med de största behoven av nyanläggande av plaskdamm ut, nämligen Biskopsgården, Hjällbo/norra Kortedala, Tynnered samt Backa. Områdena är inringade med blå cirklar på kartan.

Prioriteringsordning

Förslag på prioriteringsordning:

1. Biskopsgården
2. Hjällbo/norra Kortedala
3. Tynnered
4. Backa

Samtliga prioriterade områden är relativt tätt befolkade stadsdelar, har låg socioekonomisk klassning och har långt till kommunala badanläggningar.

Biskopsgården får 1:a prioritet eftersom stadsdelen ligger längst bort från kommunala badanläggningar.

Hjällbo/norra Kortedala har lite närmare till plaskmöjligheter i vattenlekplatserna och får 2:a prioritet eftersom det området har mycket låg socioekonomisk klassning.

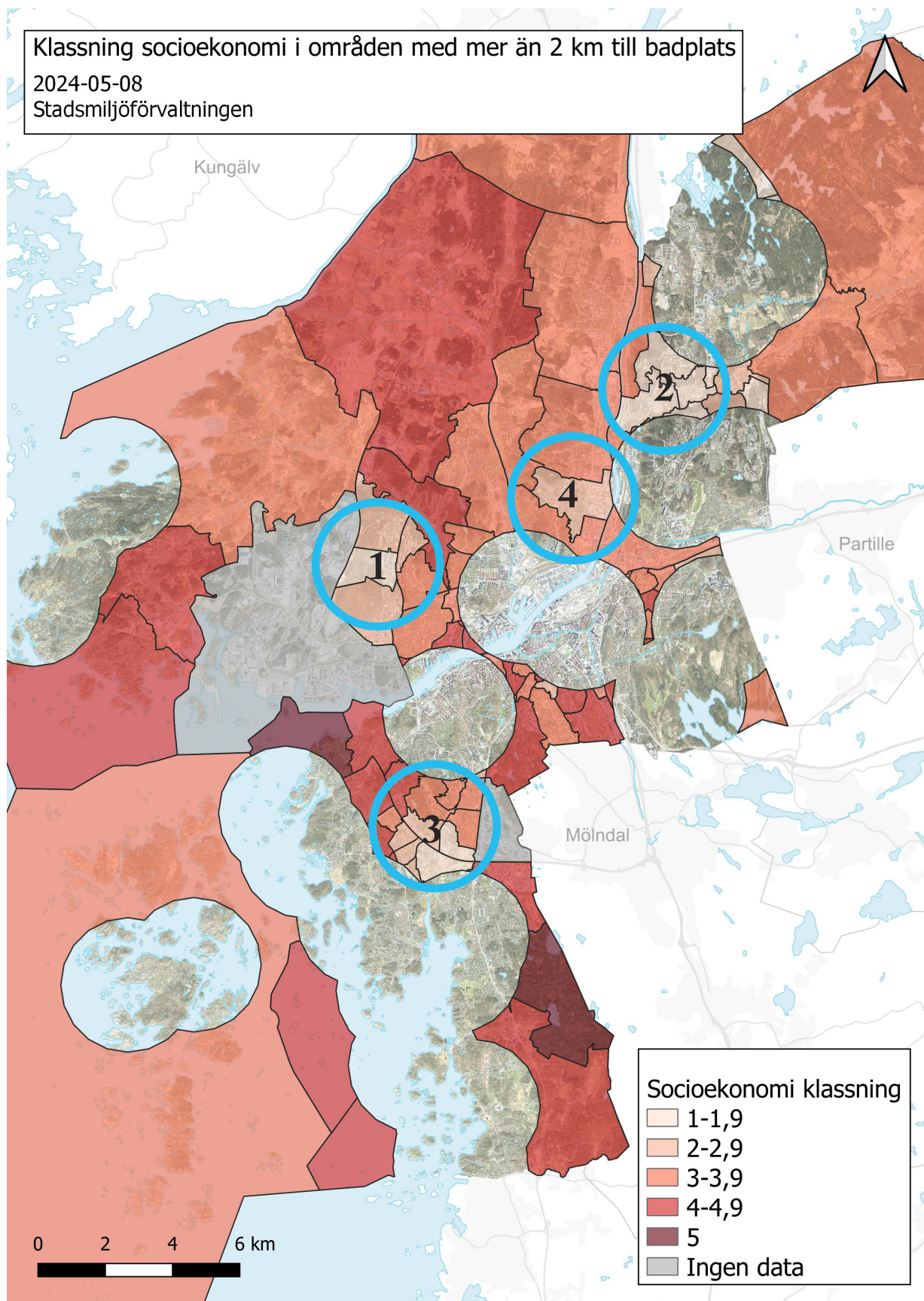
Tynnered ligger relativt nära flera bad längs kusten och får 3:e prioritet eftersom delen av stadsdelen har mycket låg socioekonomisk klassning.

Backa har något högre socioekonomisk klassning, men bedöms också vara i stort behov av nytillskott av kommunal badanläggning varför stadsdelen är med i prioriteringslistan på 4:e plats.

Klassning socioekonomi i områden med mer än 2 km till badplats

2024-05-08

Stadsmiljöförvaltningen

De fyra geografiska områdena som har störst behov av nyanläggning av plaskdammar är markerade med blå cirklar. Källa: Statistik och Analys, Stadsledningskontoret Göteborg

4.6 Potentiell måluppfyllelse i förhållande stadens styrande dokument

Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018–2026

Att anlägga fler plaskdammar i Göteborg går helt i linje med Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018–2026 och skulle särskilt bidra till att målområdena *'Skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor'* samt *'Skapa hållbara och jämlika livsmiljöer'* skulle stärkas.

Översiktsplan för Göteborg

Göteborgs översiktsplan har som mål att Göteborg ska vara en nära, sammanhållen robust stad. Att anlägga fler plaskdammar i Göteborg bidrar till ÖP:s målbild utifrån aspekter som närhetsprincipen till rekreation, plaskdammens bidrag till sociala möten (sammanhållen stad) och plaskdammens betydelse i en allt varmare stad, där vissa delar av staden har långt till badmöjligheter och i vissa fall också brist på krontäckning (robusta och klimatanpassade livsmiljöer).

Göteborgs stads riktlinje för lekplatser - lekvänlig stad för alla

I Göteborgs stads riktlinje för lekplatser finns fem principer som ska ligga till grund för arbetet med allmänna lekplatser och andra lekmiljöer:

Nära - Alla i hela staden ska ha nära till utomhuslek

För alla - Stadens lekplatser ska finnas till för alla. De ska vara välkomnande, trygga, tillgängliga, funktionella och upplevelserika miljöer för att alla ska kunna hitta de platser för lek som passar för just dem

Utvecklande och stimulerande - Leken är en viktig del i barns liv och utveckling, vilket Stadens lekplatser ska bidra till genom att tilltala alla åldrar och innehålla många upplevelsevärden som stimulerar till fantasi, kreativitet, fysisk aktivitet, lärande och möten

Säkra - Lekplatserna ska vara säkra enligt aktuella lagar och föreskrifter för att undvika allvarliga olyckor. Balans måste råda mellan säker utemiljö och barns och ungas rätt att söka fysiska och sociala utmaningar

Hållbara - Stadens lekplatser ska aktivt bidra till ett socialt, ekologisk och ekonomiskt hållbart Göteborg. I detta ingår också att bidra till att FN:s barnkonvention följs

Att anlägga fler plaskdammar i Göteborg skulle bidra stort till uppfyllandet av principerna *'För alla'* och *'Utvecklande och stimulerande'* samt bidra starkt till social hållbarhet.

GÖTEBORGS STADS PROGRAM FÖR EN JÄMLIK STAD

MÅL

Göteborg ska vara en jämlik stad

Målområden för att nå målet:

- Skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor
- Skapa förutsättningar för arbete
- Skapa hållbara och jämlika livsmiljöer
- Skapa förutsättningar för delaktighet, inflytande och tillit

Park- och naturförvaltningens riktlinje för lekplatser

Lekvänlig stad för alla

5 Ekonomi

5.1 En översiktlig kostnadsbild för investering

Omvärldsspaning

Eftersom Göteborgs stad har mycket begränsad erfarenhet av nyanläggning av plaskdammar har vi vänt oss till ett antal systerkommuner för att inhämta information om kostnader för nyanläggande och totalrenoveringar av plaskdammar. Vi har varit i kontakt med Stockholm, Örebro, Norrköping, Lund och Malmö.

Stockholm har i dagsläget 56 driftsatta plaskdammar och har därför stor erfarenhet av renovering av plaskdammar. Stockholm har därför en väl upparbetad process för sina upprustningar, stort ”know how” och väl upparbetade relationer till lokala entreprenörer med stor erfarenhet av att både projektera, bygga och drifta plaskdammar. De kostnader som Stockholms stad har för nyanläggning och totalrenovering av sina dammar är därför inte direkt jämförbara med de kostnader som Göteborgs stad kan räkna med.

Stockholms stad bygger en 500 kvm stor damm med tillhörande teknik och kringtytor för 8-10 mkr.

Malmö har idag två driftsatta plaskdammar varav den ena, Rörslöjens parkens plaskdamm, totalrenoverades 2018. Dammen är 677 kvm stor. Tyvärr har vi inte fått fram uppgifter på vad den renoveringen kostade.

Örebro, Norrköping och Lund har inte genomfört några renoveringar av sina plaskdammar under de senaste decennierna.

I Göteborg byggdes plaskfontänen på Odinsplatsen 2014/2015. Det har varit svårt att få fram den exakta kostnaden för själva dammen inklusive cirkulations- och reningsanläggning samt teknikhus. Kostnaden uppskattas till 13,5 mkr. Omräknat i 2024 års siffror uppskattas det till att motsvara bortemot det dubbla, det vill säga ca 27 mkr.

Kostnadsbild för investering

Mot denna bakgrund är det svårt att ange ett exakt pris för kostnaden för att nyanlägga en 500 kvm stor plaskdamm i Göteborgs stad. Kostnaden uppskattas till ett spann mellan 20 och 30 mkr.

5.2 En översiktlig kostnadsbild för drift

Arbetstid

Igångsättning

Varje försommar ska plaskdammen rengöras innan igångsättning. Arbetet med rengöring, vattenpåfyllning och uppstartstid för teknik uppskattas till 8 timmar per anläggning och år.
Uppskattad kostnad: 10.000 kr/år

Daglig tillsyn

En plaskdamm i storleksordningen 400-500 kvm beräknas ta ca 1 timme per dag att drifta, 7 dagar i veckan under de tre sommarmånaderna juni-augusti.
Den dagliga driften uppskattas till 100 timmar per anläggning och år.
Uppskattad kostnad: 100.000 kr/år

Byte av vatten

En 400-500 kvm stor damm kan med fördel tömmas och rengöras varannan eller var tredje vecka. Fördelen med tömning och rengöring är att man får bort eventuellt glassplitter och andra vassa föremål som är svåra att upptäcka när dammen är vattenfylld. Det går även att dimensionera reningssystemet efter att vattnet byts ut när behov uppstår. Det medför att dimensioneringen av filtersystemen kan optimeras vilket gör att investeringskostnaden blir lägre. En annan fördel med vattenbyte är att det går att upprätthålla god visuell kvalitet i vattnet samt att det går att hålla nere användningen av klor, dammpartiklar och skräp "äter" mycket klor.

Arbetet med tömning, rengöring och vattenpåfyllning uppskattas till 20 timmar per anläggning och år.
Uppskattad kostnad: 20.000 kr/år

Kostnader för förbrukningsvaror

Kostnader för förbrukningsvaror för en 400-500 kvm stor damm uppskattas till 70.000 kronor per år fördelat enligt följande:

Elförbrukning: 12.000 kr/år

Vatten: 40.000 kr/år*

Klor: 10.000 kr/år

Kolsyra: 5.000 kr/år

* Beräknat på tre vattenbyten per säsong

Total årlig driftkostnad

Kostnad arbetstid: 130.000 kr

Kostnad förbrukningsvaror: 70.000 kr

Totalt: 200.000 kr per år

5.3 Renoveringskostnader

Till den årliga kostnaden för drift tillkommer kostnader för byte av komponenter.

PH-Elektroder byts varje år. Kostnad ca 6.000 kr

Klor-elektroder byts vartannat år. Kostnad ca 6.000 kr

Klortank behöver bytas ut ca vart 10:e år. Kostnad ca 200.000 kr.

Trycksandfilter behöver bytas ut ca vart 30 år. Kostnad ca 350.000 kr.

Service på pumpar vartannat år. Kostnad ca 5.000 kr.

Renoveringskostnader under en 30-årsperiod

Den sammantagna kostnaden för renovering under en 30-årsperiod uppskattas till 1,1 mkr, vilket i genomsnitt motsvarar 37.000 kr per år.

Trycksandfilter i en av Stocholms stads anläggningar

6 Medskick till fortsatt arbete

6.1 Placering

Om beslut tas att ny eller nya plaskdammar ska byggas är det viktigt att de placeras på platser med närhet till kollektivtrafik för att vara tillgängliga för alla, även för hushåll utan bil.

De ska med fördel ha närhet till en knutpunkt eller annan plats med stor dragningskraft.

De ska gärna placeras med närhet till och visuell kontakt med bostäder eftersom det påverkar trygghetsaspekten positivt samt minimerar risk för skadegörelse och busliv under kvällar och nätter.

Plaskdammarna ska med fördel placeras i befintlig parkområde där det finns grönska för lek och avkoppling, gärna i anslutning till en befintlig lekplats. Dock är det viktigt att det inte ska finnas lösa material såsom flis och sand i direkt närhet av dammen (se även sista stycket under 6.2).

Dammarna ska ej placeras i lågpunkter i terrängen eftersom det då finns risk att smutsigt ytvatten rinner in i dammen.

6.2 Ytor runt damm

Ytorna runtomkring dammen ska vara hårdgjorda för att minimera att sand, gräsklipp och annan smuts följer med in i vattnet. Den hårdgjorda ytan ska vara lätt att hålla ren och kan bestå av asfalt, platsgjuten betong eller plattbeläggning av natursten eller betong. Om man använder plattor gäller det att hålla rent vid skarvarna.

Marken ska luta bort från dammen. Det är viktigt att ha koll på vart dagvattnet tar vägen. Det får inte uppstå vattenpölar intill eftersom det finns risk för pseudomonas-tillväxt* i pölar.

Dammen ska ha en sittvänlig kröning på 10-20 cm som ska luta 2 procent utåt. Kröningen hindrar löv och annat skräp att blåsa ner i dammen samt hindrar ytvatten att rinna ner i dammen.

Det ska finnas dusch intill dammen. Duschen ska ha en infälld knapp för att undvika att man klättrar på den. Mellan dusch och damm ska det vara hårdgjort.

Gräsmattor måste hållas i mycket gott skick för att minimera att jord och gräsklipp följer med ner i dammen.

Vid val av träd ska pil och andra trädarter med aggressivt rotsystem undvikas. Man ska även undvika att plantera träd som släpper mycket blommor, frön och löv under de månader som dammen är i drift eftersom nedfallet riskerar att sätta igen reningssystemet.

Dusch med infälld tryckknapp

* *Pseudomonas aeruginosa* är en vanlig bakterie som finns i de flesta miljöer. Den är nästan alltid motståndskraftig mot våra vanligaste antibiotika och är därför icke önskvärd. *Pseudomonas* kan bland annat ge sårinfektioner och drabbar särskilt personer med nedsatt immunförsvar.

Om grillplats önskas i anslutning till dammen är det viktigt att ha en vattenkran intill grillplatsen, annars tvättar besökare av sig i plaskdammen.

Det är en fördel om det *inte* finns en kiosk i direkt anslutning eftersom en kiosk bidrar till att kommersialisera platsen samt att det tillför skräp vilket leder till sämre hygien i badet.

Om det finns en lekplats intill så är det viktigt att det inte finns sand eller annat löst material på nära avstånd (bäravstånd för barn). Då riskerar dammen att fyllas av sand av små ivriga och upptäcksglada barn.

Trappsteg och handledare som underlättar att ta sig ner och upp ur dammen

6.3 Tillgänglighet

Stockholmas stad har erfarenheten att plaskdammen ej ska förses med ramp eftersom det inbjuder till att cyklar och mopeder kör ner i dammen. Hygienkraven väger tyngre än tillgänglighetskraven i denna avvägning.

Dammen ska förses med trappa och dubbelsidigt räcke. Tänk på att placera dysa i trappan för cirkulationens skull.

Markbeläggningen runt dammen ska vara slät och tillgänglig.

Det ska finnas tillgängliganpassade soffor runt dammen.

6.4 Medskick till projektering

Det är viktigt att välja standarddimensioner och standardutrustning på rör mm som är lätt att få tag i.

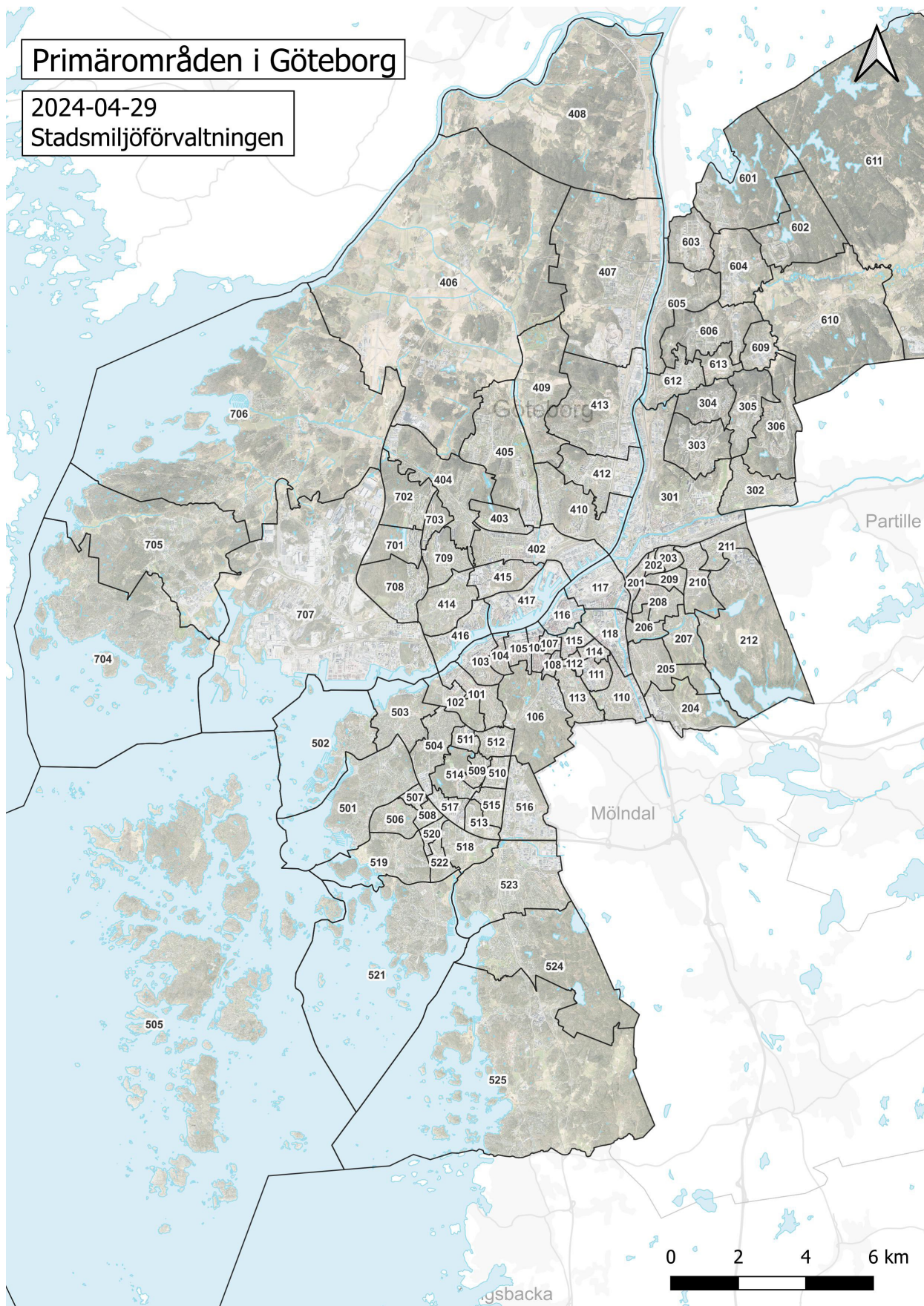
Pump ska vara av tryckande karaktär (om man väljer med sugande karaktär blir det trubbel om det kommer in luft).

Vattendjupet i dammen ska vara 0,2-0,3 m. Runt hela dammens kanter och ca 2 meter ut ska vattendjupet vara max 0,2 m.

Vattnet i dammen ska omsättas 1-2ggr/timme.

Om man vill anlägga en fontän måste den drivas med färskvatten eftersom barn gärna slurpar i sig sprutande vatten. Det rekommenderas inte att anlägga en fontän i plaskdammen eftersom det blir svårare att kalibrera både pH och klorhalt.

Betongen ska ha en ytfinish som gör den lätt att hålla ren och är tillräckligt slät för att barnen inte ska få skrapor, men heller inte för slät så att det finns risk att halka.

Nummer	Namn
101	Kungsladugård
102	Sanna
103	Majorna
104	Stigberget
105	Masthugget
106	Änggården
107	Haga
108	Annedal
109	Olivedal
110	Krokslätt
111	Johanneberg
112	Landala
113	Guldheden
114	Lorensberg
115	Vasastaden
116	Inom Vallgraven
117	Stampen
118	Heden
201	Olskroken
202	Redbergslid
203	Bagaregården
204	Kallebäck
205	Skår
206	Överås
207	Kärralund
208	Lunden
209	Härlanda
210	Kålltorp
211	Torpa
212	Björkekärr
301	Gamlestaden
302	Utby
303	Södra Kortedala
304	Norra Kortedala
305	Västra Bergsjön
306	Östra Bergsjön
402	Kvillebäcken
403	Slättadamm
404	Kärrdalen
405	Tuve
406	Säve
407	Kärre
408	Rödbo
409	Skogome
410	Brunnsbo
412	Backa
413	Skålltorp
414	Kyrkbyn
415	Rambergsskogen
416	Eriksberg
417	Lindholmen

Nummer	Namn
501	Fiskebäck
502	Långedrag
503	Hagen
504	Grimmered
505	Södra Skärgården
506	Bratthammar
507	Guldringen
508	Skattegården
509	Kaverös
510	Flatås
511	Högsbohöjd
512	Högsbotorp
513	Tofta
514	Ruddalen
515	Järnbrott
517	Frölunda Torg
518	Ängås
519	Önnered
520	Grevegården
521	Näset
522	Kannebäck
523	Askim
524	Hovås
525	Billdal
601	Lövgärdet
602	Rannebergen
603	Gårdstensberget
604	Angereds centrum
605	Agnesberg
606	Hammarkullen
609	Linnarhult
610	Gunnilse
611	Bergum
612	Hjällbo
613	Eriksbo
701	Norra Biskopsgården
702	Länsmansgården
703	Svartedalen
704	Hjuvik
705	Nolered
706	Björlanda
708	Södra Biskopsgården
709	Jättesten

Kontakt

Telefon:

031-365 00 00 (Göteborgs Stads kontaktcenter)

E-post:

goteborg@goteborg.se